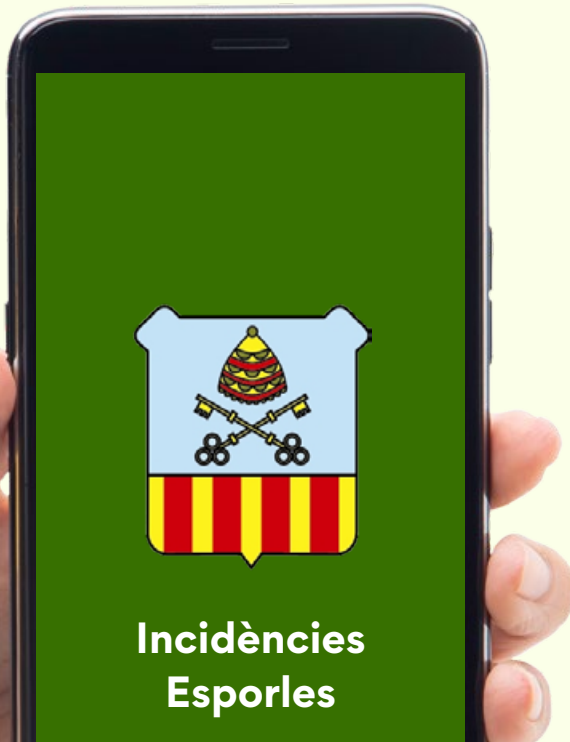

Incidències Esportes és una nova app que inclou una sèrie de serveis per a millorar la gestió municipal, la resolució d'incidències en la via pública i fomentar la comunicació amb els ciutadans.

📶 Es pot descarregar:

 a l'App Store, si tens iOS

 al Play Store, si tens Android

ESPORLES AL TEU WHATSAPP

ACTIVITATS,
AVISOS I
NOTÍCIES
DIRECTAMENT
AL TEU
WHATSAPP

1

Emplena el formulari
al web de l'Ajuntament

2

Desa el tel. 699 33 22 11
a la teva agenda de
contactes

és
esportes

AJUNTAMENT
D'ESPORLES

Crèdits

AJUNTAMENT
D'ESPORLES

Coordina: Àrea de participació
ciutadana de l'Ajuntament
d'Esporles

Equip de redacció: Josep Ferrà,
Olga Terrassa i Joana Riutort

Disseny i maquetació: Moiré

Foto de portada: Joan Perelló

Col·laboren: Coordinació
Esportiva, Escoleta Municipal,
Serveis Socials, Casal de Joves,
Centre Formació Esporles,

Xisca Mesquida, Xisco
Busquets, Josep Alemany,
Bernat Homar, Natalia Aguiló,
Educatora social, AODL,
Centre de dia, Bocsifocs,
Toni Bauzá, Raimon Palou,
Pere Palou, Tercera Edat
d'Esporles, Aina Sánchez, Mà
de música, Ermassets Club de
Muntanya, Mals Papers, Arnau
Alemany, Guillem Mir, Verónica
González, ONG Esporles al Món

CONTINGUTS

Informació municipal

Millores | comerç | habitatge | serveis |
música | esport | associacions | ensenyament
| història | medi ambient | serveis socials |
comerç | jovent | ocupació

04

Entrevista

Lluís Dietrich Trias

15

Participació ciutadana

Esports | iniciatives | gloses | ONG | cartes
dels ciutadans | esporlerins | esplai |
associacions | persones majors | la nostra
població | sostenibilitat

18

Galeria

Biblioteca

Informació |
novetats

Cultura popular

Saps on és? | Saps
qui és? | Test
esporlerí

La foto

17

24

27

28

**Agraïm a qui ens han cedit les
seves fotografies:**

@raimonpalou,

@joanperello50

Xisca Mesquida

@cescnoguerafotografia

Impressió: Gráficas Planisi

Aquesta vol ser una revista del poble i per al poble, on tothom tengui un raconet per expressar-se. Si voleu participar en alguna secció de la revista o bé publicar qualsevol tipus d'article, ressenya, fotografia, etc., o bé fer-nos arribar alguna opinió, queixa, advertència, enhorabona, afalagament, etc. Us podeu posar en contacte amb l'equip de redacció:

Biblioteca Municipal: Carrer de Ramon Llull, 3 | T. 971 611 000 | biblioteca@esporles.cat

L'Ajuntament d'Esporles no es responsabilitza dels continguts dels articles i cartes d'opinió, la responsabilitat dels quals correspon al seus autors.

Esperam la vostra col·laboració!

INFORMACIÓ MUNICIPAL

Esportes amb orgull

Esportes, una altra vegada ha demostrat ser un poble respectuós, tolerant i reivindicatiu. Un poble que continuarà dient prou a les situacions de desigualtat, a les agressions, a les exclusions o a qualsevol acte de menyspreu cap a una persona per la seva diversitat sexual o de gènere.

S'ha tornat a ser testimoni d'aquest esperit reivindicatiu. Un exemple el tenim amb la gran acollida que va tenir l'Esportes Orgullosa.

Tot estava preparat perquè dia 3 de juny Esportes fos l'escenari de celebració de l'orgull i de reivindicació dels drets del col·lectiu LGTBIQ+. Però una intensa pluja va posposar la festa.

Dia 2 de setembre la pluja va tornar a guaitar, però el sol va sortir amb força i va fer que a la fi, els colors de l'Arc de Sant Martí poguessin lluir a la Placeta des Jardinet i celebrar finalment l'acte.

Va ser un dia festiu, on joves, grans, famílies i infants poguérem gaudir de la festa, reclamant respecte per un col·lectiu que encara que sembli mentida, ha de lluitar perquè els seus drets i llibertats siguin reconeguts socialment.

L'Ajuntament assumeix el cost de la gratuïtat de 0 a 3 anys

La finalitat de la mesura és que les famílies i els infants tinguin el dret a l'escolarització bàsica.

Després de l'anunci dels compromisos del Govern de les Illes Balears i la tasca duta a terme per la regidora d'educació del consistori municipal, Maria Roig, l'Ajuntament d'Esportes assumirà el cost de les 4 hores d'escolarització bàsica de 9.00 a 13.00 h de setembre a juny dels alumnes matriculats al primer cicle d'educació infantil de l'Escoleta municipal d'Esportes.

La gratuïtat d'aquest tram suposa la revisió de l'ordenança municipal reguladora del preu públic. Per tant, s'està revisant l'ordenança per tal d'adaptar-la al Decret de gratuïtat. Una revisió que, entre d'altres, implica una actualització de la resta dels trams i tarifes que han de pagar les famílies.

S'està a l'espera de l'aprovació del conveni amb el Govern de les Illes Balears i la modificació de l'ordenança, i així publicar les tarifes dels diferents trams.

Agrair a l'organització de l'Esportes Orgullosa i a l'Associació dels comerços d'Esportes per tota la feina feta durant mesos.

Un altre exemple d'aquest esperit, el tenim amb les joves de Sa Comi amb l'organització de les Festes de Sa Vilanova. Enguany el Boc lluïa la bandera LGTBIQ+ amb més orgull que mai.

Però per desgràcia, el nostre poble en els darrers mesos ha viscut actes d'homofòbia com: la crema de la bandera LGTBIQ+, amenaces personals, pintades vandàliques... Aquests fets demostren que com a societat hem de continuar treballant i lluitant pels drets i llibertats de tothom i aconseguir que el respecte cap a l'altre sigui un principi real.

Avui i sempre celebrem l'orgull, la diversitat i la llibertat.

Casal de Joves

Els mesos d'estiu són molt adients per desconectar i connectar amb el grup d'amigues i amics, per retrobar amistats estiuenques i sobretot conèixer i experimentar noves emocions. Des del Casal intentam donar cabuda a totes aquestes emocions i experiències a través dels diferents projectes joves i activitats que oferim. Feim un resum de les més destacades.

Sortides d'estiu

Enguany hem organitzat una sortida a un parc aquàtic. Aquesta sortida sorgeix d'una proposta de l'Assemblea jove. Va ser un dijous del mes de juliol que un grup de 30 joves, aproximadament, van partir direcció a Calvià per gaudir d'un dia diferent d'estiu.

També hem anat en caiac per la Colònia de Sant Pere, activitat subvencionada per l'Àrea d'esports del Consell de Mallorca.

Assemblea jove

Aquest projecte és un dels més importants de l'Àrea de joventut. De manera assembleària els joves i les joves proposen i voten activitats, propostes de millora i accions per dur a terme des del Casal municipal. Aquestes propostes es recullen tant individualment com en grup. Enguany, i com a novetat, han participat els joves de sisè del CEIP Gabriel Comas i Ribas.

Les propostes més votades han estat:

1. *Tardeos/verbenes*
2. *Viatge*
3. *Sortida parc aquàtic*
4. *Cinema a la fresca*
5. *Obrir pavelló de l'IES*
6. *Nit zombie*
7. *Gimcana pel poble*
8. *Nits de djs*

A més han proposat un recull de millores d'espais municipals perquè s'adaptin més a aquest col·lectiu jove.

Bus revetler

Enguany hem tornat a tenir Bus revetler! Amb més de 12 anys de trajectòria, aquest projecte és un dels més emblemàtics per a nosaltres. Durant aquest estiu els joves majors de 17 anys s'han organitzat per decidir, votar i partir a les diferents revetles de pobles com han estat: Bunyola, Alcúdia, Sineu i Costitx. A més d'anar amb bus, els joves participen en un seguit de xerrades preventives. Enguany hem parlat amb "No i Punt", campanya sobre conductes masclistes i de com actuar davant una situació així en espais de festa, amb Energy Control per un ús de l'alcohol de manera responsable i amb la infermera Maria José Rios que ens ha donat un taller de primers auxilis. Amb tot hem d'agrair el bon civisme dels joves tant a les revetles com en el transcurs del trajecte, on hi ha un ambient de germanor i de diversió.

Sa quinta 2006

La quintada del 2005 ha deixat el llistó bastant alt, cosa que no sembla importar als i les joves del 2006 que tenen moltes ganes i il·lusió per començar aquesta etapa com a quint@s. Els haureu trobat a la Fira Dolça amb la seva alegria i ganes de vendre dolços i, pròximament, els trobareu als diferents actes del poble. Tenen com a objectiu retrobar-se entre ell@s, fer més pinya i sobretot divertir-se i fer poble.

I per acabar, recordar-vos que continuam amb els projectes de les Nits alternatives, dos divendres de cada mes; amb les Acampades joves del NoATURis; oferint tallers trimestrals i millorant la Sala de música; seguint el vincle amb els centres educatius IES Josep Font i Trias i CEIP Gabriel Comas i Ribas; i col·laborant amb l'Esplai Sa Cadenera conjuntament amb els Ajudants d'esplai.

Tota la informació la trobareu a la plana web i als canals de difusió del Casal municipal de joves d'Esporles:

Plana web

<https://sites.google.com/espores.cat/casaljovesespores?pli=1>

Instagram @casalesporles

Llistat de difusió de Whatsapp

envia un missatge al 619 55 48 57

Llistat de difusió del correu electrònic

escriu a pjj@espores.cat

Facebook @casaljovesespores

Tiktok @casalesporles

Rebem la tardor (i la Fira Dolça) al Centre de dia

Al Centre de dia d'Esporles hem passat molt bon estiu! Hem pogut estar ben fresquets durant aquestes setmanes que ha fet tanta calor i com que l'estiu és per descansar i desconnectar nosaltres també ens ho hem pres amb filosofia, però no hem aturat. Durant tot l'estiu hem continuat amb els bons costums que tenim i cada dia hem realitzat la nostra gimnàstica matinerana per a conservar el nostre cos en moviment i de la millor manera possible. També cada dia hem fet una activitat diferent, ja sigui un taller d'art, uns passatemps per mantenir el cervell en marxa (molt important!), cuinar una coca o unes galetes, passar l'estona fent un bingo o comentar i xafardejar les novetats i el que es va fent al poble durant les festes i els trulls que sempre hi ha a Esporles.

Ara que ha tornat a arrancar el curs nosaltres també reprenem activitats que durant l'estiu no hem fet i una de les que més ens agraden sempre és la visita setmanal

de l'Escola de música, enguany de la mà d'en Pep Lluís Cádiz, que cada setmana ens sorprendrà amb una curiositat musical, bandes sonores, instruments o curiositats culturals i tradicionals de la música de la nostra terra.

I amb l'excusa de la Fira Dolça ens passam el mes de setembre (i part de l'octubre) ben entretinguts preparant dolços! Aquest any hem fet galetes de mantega, coques de pasta de fulls amb crema i fruita, croissants de xocolata, macedònia o qualche pastís. Com sempre contam per aquí, tot el que sigui de menjar bé ens agrada molt i qualsevol excusa és bona per aprofitar.

Com veis estam sempre ben engrescats i no ens avorrim! Per això volem recordar que al Centre de dia d'Esporles actualment disposam de places lliures i que si voleu més informació sobre el servei i la tasca que realitzam, per si pot ser un bon recurs per a qualsevol persona major que conegueu, no dubteu a posar-vos en contacte amb nosaltres a través de l'Ajuntament o al **971 610 551**.

Inici de curs Escoleta 2023/2024

Hem iniciat un nou curs a l'Escoleta, i com sempre cuidant aquestes primeres setmanes perquè el "procés d'acollida" i l'estada dels primers dies dels infants sigui el més amable possible.

Junt@s iniciam el curs 2023-2024, que és ben segur que vendrà carregat de diversió i aprenentatges.

Una vegada més, vos agraïm aquesta confiança en l'equip i projecte educatiu.

Esportes té moltes coses, però poca aigua

El passat mes d'agost, davant els avisos de disminució dels nivells d'aigua potable de la xarxa municipal, es va elaborar una campanya informativa adreçada a la ciutadania, demanant la moderació del consum d'aigua, i posteriorment es va procedir a publicar un BAN Municipal amb mesures restrictives de l'ús d'aigua.

El servei municipal d'aigües informà que passades 36 hores de la publicació del BAN ja es van registrar canvis significatius al consum d'aigua. Això, juntament amb la finalització de l'estiu, les darreres pluges i que les previsions meteorològiques foren òptimes per a la resta del mes de setembre, el nivell dels aquífers es van anar restablint progressivament.

Per la qual cosa, el batle, Josep Ferrà el 19 de setembre va deixar sense efecte el Ban Municipal de 23 d'agost de 2023.

Tot i això, es demana a la ciutadania continuar amb un consum responsable i moderat de l'aigua.

L'Ajuntament ha adquirit el local de Caixabank

Després del procés de compra realitzat per l'anterior equip de govern, el batle, Josep Ferrà, i la regidora d'urbanisme, Maria Nadal, concretaren els detalls d'adquisició, per part de l'Ajuntament d'Esporles, del local de Caixabank, anteriorment conegut com el de Sa Nostra, per un preu de 317.100€.

Aquesta adquisició té dues motivacions principals. En primer lloc, s'aprofita l'oportunitat de comptar amb un local situat a la Plaça de l'Ajuntament, la qual cosa permetrà donar continuïtat a l'edifici consistorial. En segon lloc, es cerca ampliar i millorar els serveis que l'Ajuntament ofereix als ciutadans d'Esporles, ja que la falta d'espais ha requerit constants reorganitzacions de serveis. Amb aquesta compra, s'espera poder millorar qualitativament aquests serveis.

Si bé encara no s'ha definit l'ús específic d'aquest nou local municipal, es determinarà en els pròxims mesos.

L'Ajuntament inicia una campanya de detecció i reparació de fuites d'aigua

La finalitat de les mesures són millorar la xarxa municipal d'aigua davant la situació excepcional de sequera i en compliment de la Directiva del Marc Europeu de l'Aigua (DMA).

La matinada del passat dimarts, 12 de setembre, la brigada municipal inicià les tasques de detecció de fuites d'aigua a la xarxa de distribució d'Esporles. El batle, Josep Ferrà i la regidora d'urbanisme, Maria Nadal acompanyaren als operaris per conèixer de primera mà com es duïen a terme les feines.

La recerca es va poder efectuar gràcies a l'adquisició per part de l'Ajuntament d'un geòfon. Aquest dispositiu és capaç de percebre i captar senyals que els sentits humans no són capaços, compten amb un micròfon a través del qual capten el so en el sòl i ho transmeten a través d'uns auriculars.

D'aquesta manera, a la primera prospecció, ja es van poder trobar nou fuites d'aigua, les quals es marcaren al paviment amb una creu taronja per a la seva senzilla localització i reparació. Una d'elles, ubicada a la urbanització de Ses Rotgetes, va ser reparada pels treballadors municipals, que substituïren una canonada de 44 metres de llargària.

Una vegada es reparin les fuites d'aquest primer sondeig es realitzarà una segona campanya de detecció.

Programes SOIB Formació i Ocupació

L'alumnat-treballador del programa SOIBJOVE Formació i Ocupació SON TRIAS i l'alumnat-treballador del programa SOIB30 Formació i Ocupació SANT PERE que es fan a l'Ajuntament d'Esporles, han dut a terme les següents tasques durant aquests mesos:

- Control biològic del banyarriquer: L'alumnat-treballador va realitzar trampes pel control biològic d'aquesta plaga. Aquestes han consistit a reutilitzar botelles d'aigua que s'han omplert de vi, sucre i sal amb la intenció de què el banyarriquer es quedi dins la botella. Aquestes trampes, com es mostra a les imatges, es varen col·locar a la zona del Verger i Sobremunt, on va ser més intensa la borrasca «Juliette» amb l'objectiu de què aquesta plaga no afecti les alzines.
- Neteja del camí de Son Mas: Aquesta feina va consistir en l'eliminació de tots els elements que impediessin el pas de l'aigua i la seva posterior retirada amb un camió.
- Neteja del torrent de Sant Pere on es realitzen tasques de treball silvícoles com podes, aclarides, tales selectives i desbrossaments, amb l'objectiu de reduir el risc d'incendi i l'impacte de les pluges torrencials sempre respectant el torrent i el sòl en el qual es treballa.

El programa SOIB JOVE Programes Mixts Formació i Ocupació de 16 a 29 anys Son Trias, (SOIB JOVE Formació i ocupació finançat pel SOIB amb la participació del SEPE i cofinançat pel FSE) i el taller SOIB 30 Programes Mixts Formació i Ocupació per a majors de 30 anys Sant Pere (SOIB 30 Formació i ocupació finançat pel SOIB mitjançant Conferència Sectorial.) continuen treballant per millorar les diferents zones del municipi.

Festa de comiat a Susana Izquierdo

El passat 16 de setembre tenguérem una cita molt especial a l'escoleta, vàrem preparar un comiat de jubilació sorpresa a na Susana Izquierdo.

Molts sabreu de qui parlam perquè segur haureu tingut el plaer de topa-la sigui com a mestra dels vostres infants, o com a veïna del nostre poble. Tothom coincidirà que és una persona excepcional, com n'hi ha poques. A l'aula i fora d'ella es mostra generosa, solidària, empàtica, comprensiva, discreta, companya...

Va ser un esdeveniment molt preparat. Vàrem aconseguir reunir un grapat de dones del món educatiu que havíem coincidit amb ella durant la seva trajectòria professional. Na Susana va ser mestra al CEIP Gabriel Comas i Ribas durant quinze anys i després decidí passar un temps a l'EAP i això ens ha permès, a l'escoleta, poder gaudir d'ella durant aquests anys.

Així que ens posarem d'acord, des de la distància, per organitzar aquest esdeveniment tan esperat, Escola d'Esporles, EAP de Tramuntana, Escoles de Tramuntana i la nostra mateixa.

«Dones, companyes i amigues; lluitadores, entusiastes fins a la medulla, llestes, reivindicatives, belles per dins i per defora». Així és com ens va definir en un escrit d'agraïment la nostra amiga.

Va ser la protagonista de la festa. La seva cara quan s'adonà de l'embolic en què l'havíem ficada totes, reflectia allò que li bullia a dins, sense censures. Des de la seva humilitat, no podia donar crèdit al fet que tot allò que li havíem preparat fos per a ella ni tampoc que fos tan estimada per a tothom.

Vam aconseguir sorprendre i emocionar a na Susana, fins i tot la deixarem sense paraules, cosa ben difícil que podem confirmar les qui la coneixem.

Un poc de menjar, mai pot faltar a cap classe de celebració i quatre cosetes per a fer l'espai més acollidor, d'això en sabem molt les mestres d'infantil. Sense oblidar la música que ens fa moure i sentir dins nostre traslladant-nos a moments viscuts que sempre ens agrada recordar, i juntes vàrem celebrar el jubileu de la nostra estimada Susana.

Des de l'escoleta hem volgut batejar la nostra barqueta amb el seu nom. La barca ha estat espai de trobades, jocs, experiències, aventures... que na Susana ha compartit amb tants infants de l'escoleta que no podíem passar més temps sense posar-li nom i quin millor que el seu.

Susana, tu ens explicares que et senties molt afortunada per ser tan estimada i que no imaginaves mai la magnitud d'aquesta estimació, encara que sí que eres conscient de quant importants érem totes nosaltres per a tu.

Quan una persona dona el millor d'ella, es veu reflectit en la seva vida, ja sigui en l'àmbit laboral com en el personal.

Gaudeix d'aquest temps merescut que et permetrà viure i assaborir els moments amb la intensitat que tu hi saps posar a la vida.

I si un dia et ve de gust ja saps que a l'escoleta els contes t'esperen.

Berenar al Passeig de l'Àrea de serveis socials

Amb motiu de la Fira Dolça, les persones usuàries del Servei d'ajuda al domicili i del Centre de dia foren convidades a gaudir d'un fantàstic berenar acompanyats de les treballadores de l'Àrea de serveis socials i del batle, Josep Ferrà.

Va ser un moment molt agradable on tots els usuaris pogueren parlar una estona amb el batle i que va servir per a reunir-se després d'un estiu tan calorós.

Si voleu contactar amb l'Àrea de serveis socials ho podeu fer al **971 61 18 04** per a participar en aquestes activitats i altres.

Si voleu formar part dels usuaris del Centre de dia podeu contactar al **971 61 05 51**.

Com veieu des de l'Àrea de serveis socials no ens aturam i és que no hi ha res millor que poder gaudir d'aquests instants de manera conjunta.

Gràcies a totes les persones que venguéreu al berenar, sense vosaltres res seria possible.

La façana de l'Ajuntament es va il·luminar de verd per l'artritis

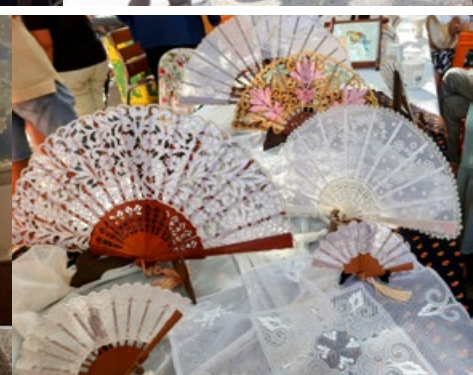
La façana de l'edifici de l'Ajuntament s'il·luminà de verd el passat diumenge 1 d'octubre, amb motiu de la celebració del Dia nacional de l'artritis.

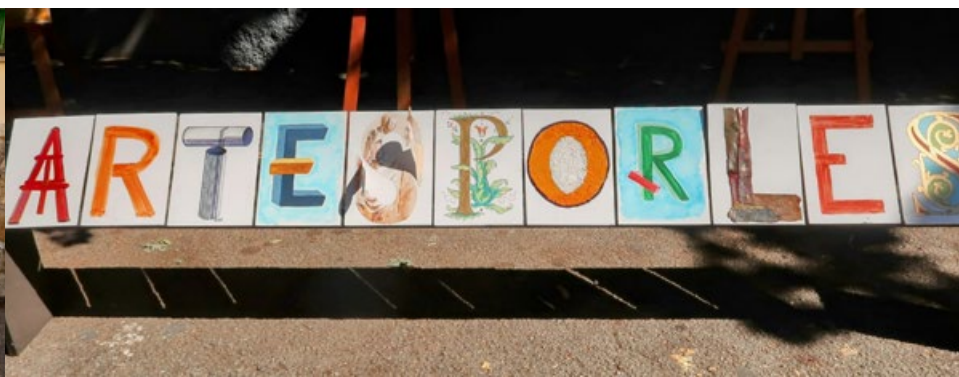
El batle, Josep Ferrà i la regidora de serveis socials, Maria Roig es reuniren amb na Fernanda, na Isa i na Nala, representants de l'associació ConArtritis, per donar el seu suport a la campanya de difusió de la malaltia.

Esporles s'adhereix així a la iniciativa amb l'objectiu de donar visibilitat a una malaltia crònica que comporta una inflamació de les articulacions, provoca dolor, deformitat, dificultat per al moviment i que afecta la qualitat de vida de les persones.

GALERIA

Lluís Dietrich Trias

Text: **Es Fill de na Joaneta**

Fotos: **Xisca Nadal (Fet per tu) i arxiu LI.D.T.**

Què passa quan arribes a dalt?

(Riu) Et sents molt bé. És divertit. Bé divertit no ho és perquè estàs molt cansat. Però, és curiós, en es darrers 10 metres desapareix es cansament. Tens una gran felicitat d'haver-ho pogut fer. I també por. Més que por, respecte a sa baixada.

Què és més difícil pujar o baixar?

(Pensa) Tècnicament, pujar. Però el més dur és sa baixada perquè estàs cansat. Has d'anar molt viu perquè baixant és on hi ha sa majoria de desgràcies. Un petit error ho pots pagar molt car.

Quines condicions necessites per escalar?

Força. Bona preparació física (càrdio). Resistència. Tenir una reserva d'energia per poder tenir força en cas de tenir qualche inconvenient no previst.

“T'HAS DE FORÇAR A TU MATEIX PER CONTINUAR ENDAVANT”

I mentalment?

Has d'estar preparat per qualsevol imprevist: que canvia sa meteorologia, que es gel no està ben format... I també que t'has de forçar tu mateix per continuar endavant. Estàs tot sol, cansat i dins es teu cap has manejar totes ses possibilitats: seguir, tornar enrere...

Passen molta pena en Dietrich i n'Aina d'anglès?

Sí, passen pena. Com a pares és lo més normal que es preocupin. Em diuen que mentre ho faci de forma segu-

ra, que ho faci. Sempre m'han recolzat. “Si estàs content fent això, endavant” em diuen.

I sa banyalbufarina?

Sa meva parella, igual que els meus pares, encara que ella entén un poc més perquè està ficada en aquest món de s'alpinisme, hem anat als Pirineus, als Alps...

“ELS ERMASSETS SEMPRE ESTAN DISPOSATS PER AJUDAR I ANIMAR”

Esporles, anima als alpinistes?

Siiii. Si, si... sempre que he demanat ajuda, he trobat moltes mans. Els Ermassets sempre estan disposats a ajudar i animar. Algunes empreses locals m'han donat suport. I s'Ajuntament m'ha donat una subvenció com a esportista local.

No té una sortida professional s'alpinisme?

És difícil. Has de destacar molt. T'has de fer un nom i això implica “Jugar-te-la més”

Què vols dir?

Jugar-te sa vida vol dir fer coses fora de el normal: pujar una muntanya i davallar esquiant fora pals; o obrir una nova via d'escalada.

Com és Mallorca des dels ulls d'un alpinista?

Molt sorprenent. És un bon pati de joc perquè pots fer moltes coses i totes ben a prop. Hi ha moltes agulles. Escalada clàssica. Pots fer moltes coses fora des tema neu i gel.

«QUAN ARRIBES A DALT TENS UNA GRAN FELICITAT D’HAVER-HO POGUT FER»

En Lluís Dietrich Trias va néixer a Esporles l’any 1997. És fill d’en Pere Dietrich i de n’Aina Trias. Té un germà tres anys més petit que és químic i treballa a la UIB. Na Llúcia, una banyalbufarina neta d’en Miquel Álvarez de Cas Fuster, és la seva parella estable des de fa quatre anys. Actualment, estudia un Grau Superior de Gestió Forestal a distància. La seva gran passió és l’apinisme. Començar al rocòdrom dels Ermassets. El primer gran cim fou l’Aneto de 3.404 metres. Després el Mont Blanc de 4.810 metres. I ara el seu gran projecte és escalar l’Ama Dablam de 6.812 metres, una muntanya molt tècnica i dura de l’Himàlaia del Nepal, a la mateixa vall que l’Everest.

“QUAN PUGES PENSES EN ES MOMENT PRESENT: ON POSARÀS SA MÀ, SI ES PEU AGUANTARÀ...”

He començat demanant-te què passa amb arribar, però... com és sa pujada?

En el principi estàs molt motivat, fresc, descansat... però has d’anar alerta perquè has de reservar energia. Penses en el moment present: on posaràs sa mà; si es peu aguantarà; si més amunt podràs descansar un poc...

És terapèutic?

Jo diria que sí, perquè qualsevol problema o preocupació que tenguis, et fuig. Estàs molt concentrat amb el moment present.

Quant de temps d’entrenament necessites per pujar al Mont Blanc de 4.810 metres?

Tot un any. Entre i entre anava fent tres mils pes Pirineus. Entrenes bàsicament càrdio, força...

Es necessari un entrenament específic per cada muntanya?

Sí. Jo ho faig per fases. Un període base que és igual per tots i dos mesos abans faig un entrenament específic per sa muntanya on vaig.

“S’ENTRENAMENT ÉS MOLT DUR: MOLTES HORES CORRENSOS PER SA MUNTANYA AMB 25 QUILOS A S’ESQUENA”

Com et prepares per fer l’Ama Dablam de 6.812 metres a l’Himàlaia?

Faig un entrenament molt dur. Moltes hores corrensos per sa muntanya amb 25 quilos a s’esquena. Pensant que allà ses temperatures són entre 20 i 35 graus baix zero.

Uauu quina fretada...!

Has d’anar ben abrigat. És problema no és sa temperatura sinó que a partir dels 4.000 metres hi ha poc oxigen. No menges bé, te canses molt...

De què t’alimentes?

A baix menj molt, però molt: pasta, arròs, verdures, carn, peix... molta quantitat. A dalt, purés, cremes, barres energètiques... menjars fàcils de digerir, que pesin poc i que aportin moltes calories.

Quant de temps estàs?

Es tram final són tres dies per pujar i dos per davallar.

On dorms?

A una tenda, amb estoreta i sac de dormir. Quan pugues deixes una tenda a certa alçada i en baixar la arplegues.

“ES COS S’ACOSTUMA A SA FALTA D’OXIGEN. QUAN NO HI HA VENT NI TEMPESTA, ATAQUES ES CIM”

Necessites aclimatar-te?

Es cos es va acostumant a sa falta d’oxigen. Aprofites sa ronda de climatització per equipar sa muntanya. I quan no hi ha vent i no hi ha tempesta, ataques es cim.

Quina emoció...!

Sí. Allà ja no tens cordes posades. Has d’obrir sa ruta. No estàs acostumat en aquella alçada...

Estàs molt de temps a dalt?

No molt, realment el just per agafar forces per baixar. Sempre tenc en compte que el cim és la meitat del camí. Una vegada vaig sentir dir que d’un cim tens tantes de ganes d’arribar com de baixar.

I això és cert?

Si perquè quant ets allà dalt tens present la dura baixada que et queda i quan abans comencis, abans acabaràs i podràs descansar.

Jo em pensava que fèieu un gran esforç per quedar una estoneta contemplant es paisatge...!

Si, es veritat que des d’es cim tens vistes espectaculars, si no hi ha niguls. A més sents un sentiment de felicitat i satisfacció d’haver aconseguit arribar allà dalt. I aquest sentiment és el que realment vas cercant quan et planeges una nova escalada.

Quines dificultats té baixar?

Sa baixada és quan tens més cansament i dus més pes perquè vas recollint tot el que has deixat en aquella muntanya.

Quin pes dus?

Pujant uns 20 quilos, encara que es dia que has de fer es cim, només uns 5 o 6 quilos. I baixant vas augmentant de pes a poc a poc.

Surt molt car?

Entre 8.000 i 10.000 euros. Ten en compte que hem de pagar es xerpes, portadors, metges, cuiners... Estic un mes de viatge. I es fa amb una agència internacional. Som uns 5 o 6 alpinistes i crec que som s’únic espanyol.

“JO TAMBÉ EM QUEIX DES JOVES QUE ESTAN TOT EL DIA DAVANT ES MÒBIL”

I tu Lluís que tens aquest gran projecte, què diries a persones majors quan es queixen dels joves: “Es joves d’avui en dia...!”

Cada generació és diferent. Jo també em queix des joves que estan tot lo dia davant es mòbil. Sobretot si no tens una motivació. Com més enrera, més preparació perquè tenien manco recursos. No sé què els hi diria perquè estic bastant d’acord amb ells.

Què dius?

Ara en els dotze anys ja tenen mòbil. Abans anàvem amb bicicleta, jugàvem a sa plaça amb una pilota, voltàvem per sa muntanya... Avui no fan exercici, hi ha patinets elèctrics i no pedalegen. I xerren entre ells pes mòbil. Ara bé, hi ha molts de joves que fan esport i ajuden a promoure-l’ho de forma altruista.

Com es que no has fet una carrera universitària?

No m’ha cridat s’atenció com per dedicar-hi sa meva vida. M’agrada s’aventura, sa natura, sa muntanya... No es que me anassin malament els estudis. Ara estic estudiant Gestió Forestal a distància.

Gràcies, Lluís. Enhorabona per fer el que vols en aquesta vida. Per sa força que tens i pes teus pares que et recolzen. Molta sort.

Gràcies a voltros.

Cim del Dome du Neige (4.015m) en solitari

Entrenant a Sa Cova des Ermassets

Nevada Mallorca 2023 (Obrint una canal nova al Puig Major)

Crònica d'una gran diada anunciada

Estareu amb nosaltres que una "xida" és una sortida del lloc habitual on un resideix, ja sigui per anar de viatge o per anar d'excursió, però amb un marcat caràcter de diversió. Idò "xida" és el que el passat mes de juliol la secció d'excursionisme dels Ermassets va organitzar; el títol, "bivac i bauxa, i ben prest, el torrent de Pareis".

Partíem a mitjan horabaixa d'un divendres des d'Esportles per trobar un lloc on fer bivac, prop de l'arrencada de l'excursió, amb l'objectiu de partir ben prest perquè la calor pitjava fort aquells dies. Després d'instal·lar-nos en un lloc còmode on passar la nit, sopàrem i volguérem començar la bauxa promesa, però el cansament i el pensament de posar-nos en marxa ben de matinada, només ens deixaren contemplar, amb una temperatura, enveja de tothom en aquell moment, un cel esplèndid ple de constel·lacions i milers d'estrelles.

Deguérem dormir bé, perquè ningú va sentir sonar cap alarma i l'inici d'aquell esperat dia va començar una hora més tard del que el nostre gurú Toni Vicenç ens havia marcat. Carregats de bateria per afrontar el que ens esperava, partírem, amb un dia esplèndid i entre les vistes majestuoses d'aquelles contrades, cap a l'Entreforc. Havent caminat una hora, arribàvem a l'inici del torrent. Ara, la vista ens quedava reduïda als congosts estrets i altíssims, superbs i indescriptibles, de l'Entreforc; els

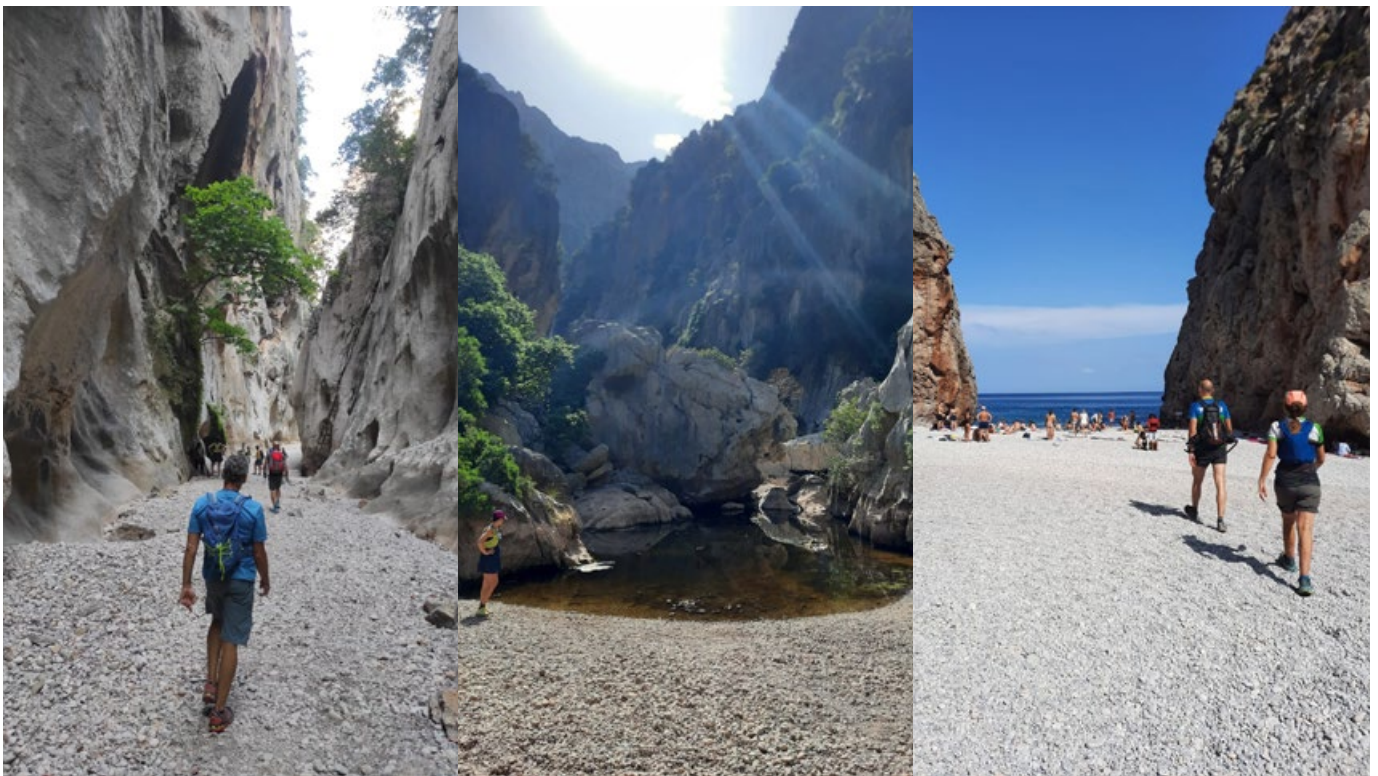
més de 200 metres de les parets del cingles des Niu dels Voltors o de la serra de ses Farines ens deixaven reduïts a petits animalons com els habitants de l'illa de Lilliput. Una vegada arribats on la Fosca desemboca a Pareis, aprofitàrem per remuntar-ne un parell de salts i gaudir de la bellesa impactant que t'atrapa dins aquesta cova fosca i llenegadissa que té tanta història.

Després de l'aturada, estrenàvem nova escenografia, en la qual còdols i més còdols, petits i de ben grossos, i gorgs i més gorgs, amb aigua o sense, serien els protagonistes fins arribar a la mar. Guaitàrem l'engolidor den Güell, contemplàrem, mentre pegàvem una mossegada, la cova des Romagueral, amb forma de pera o de figa, no tots opinàvem el mateix. Passàrem, amb qualche problema, pel pas des Grassos estrenyeu-vos; també pel pas de s'Estaló. Ens aturàrem a esquitjar-nos a la font des Degotís... Tot era objecte de reconeixença, anàlisi i records viscuts amb anterioritat.

Com sempre, el torrent de Pareis, extraordinari, espectacular, meravellós, fascinant, increïble, màgic... I molts més adjectius que poden variar en funció de la sorpresa d'allò que veus per primera vegada o el descobriment de coses noves quan fa vint vegades que hi vas, però sempre com a sinònim d'una de les millors experiències viscudes; en aquest cas, experiència molt més positiva per les hores compartides amb tanta gent que estima i gaudeix de la natura en el seu estat més pur.

M^a.A.F.

 info@ermassets.org

A Esportes es respira vòlei

Alguns ja em coneixeu per la meua relació amb el vòlei, però per qui no em coneix, som na Malena Capllonch Bosch i duc vinculada al vòlei des dels deu anys. Primer com a jugadora i després també com a entrenadora del club. Als 15 anys vaig començar de monitora duent l'escoleta i a poc a poc em vaig anar formant arribant al nivell 2 d'entrenadora i duent distints equips del club.

Dins la meua vida esportiva, he tingut experiències boníssimes i que m'han format com a jugadora, entrenadora i sobretot com a persona. He pogut anar amb l'Esportes V.C. i altres clubs a diversos campionats de Balears i d'Espanya, fases d'ascens, campionats d'Espanya de vòlei platja, i fins i tot formar part de la selecció Balear cadet i juvenil. Però res de tot això ha tingut ni punt de comparació amb el que vaig poder viure la temporada passada amb l'equip de segona Balear a Esportes.

Després de 3 anys sense jugar (era mare d'una nina de 3 anys i una de 6, amb 38 anys que ja pesen i havent penjat les botes com se sol dir), veig que la meua amiga culpable que jo jugués a vòlei des de la infància i la meua entrenadora de tota la vida, estan juntes a l'equip de les sèniors. I vaig pensar: m'he de quedar només mirant? No, m'anim a jugar fins que el cos aguanti i finament vàrem aconseguir quedar primeres de lliga i el club va organitzar la fase d'ascens per pujar a la categoria Primera Balear (actualment Segona Nacional) al pavelló de l'institut d'Esportes.

Quan tanc els ulls i record el que vàrem viure a aquest pavelló aquell dia és increïble: una afició blava ocupava de costat a costat les grades i la barana de la part superior del pavelló amb camisetes, pancartes, pals blaus per fer renou i tot el que fos possible per animar-nos. Cantaven, aplaudien, animaven, se sorprenien de les diferents pilotades i salvades de pilota que fèiem i cridaven amb totes les seves forces, maleïen cada error nostre, i perquè no, de l'àrbitre i se sorprenien també de com jugaven els equips contraris. Però a tot això, el que ens va sorprendre més va ser veure que ploraven amb nosaltres. Jugadores i famílies del club, l'antiga afició que ens acompanyava als campionats anteriors i que feia més de quinze anys que no venien al vòlei, gent del poble que havia vingut perquè una amistaat seva l'animava a venir i tal vegada molts d'ells no havien vist mai un partit de vòlei... tothom es va bolcar amb nosaltres durant aquell gran cap de setmana. Va ser impressionant... i això és Vòlei: Família, companyes, alegries, plors, emocions, experiències, celebracions i derrotes però sempre mirant cap avant...

En aquell moment m'hauria agradat poder donar les gràcies personalment a totes i cada una de les persones que eren allà i ara que em llegiu vull agrair, en nom meu i de tot l'equip: al club tot l'esforç i dedicació, i a l'afició el suport i la força que ens vàreu fer arribar amb els vos-

tres crits i la vostra energia positiva. Però sobretot jo donar-vos ses gràcies perquè després de 30 anys vivint amb vòlei, pogués sentir-me tan estimada i feliç de tenir una afició com la que tenim a Esportes.

Per acabar, anim a aquesta afició a venir als partits que es juguen els nostres diferents equips, no sabeu quan us necessitam quan les jugadores som al mig del camp.

I com no pot ser d'una altra manera...

1 2 3 ESPORLES!!!

 voleiesportes.com

 clubvoleiesportes@gmail.com

Esporlerins a Cuba, a la recerca d'un somni.

Arran de la mancança de treball, que els sous eren molt baixos i que hi havia una qualitat de vida molt dura per les classes humils del poble d'Esporles, alguns vilatans s'arriscaren a anar a l'altre cap de món per millorar les seves condicions econòmiques i poder estalviar diners. Coneixem que a l'any 1919 una expedició va emigrà a Cuba, entre ells hi havia 17 esporlerins.

Hem pogut constatar noms que emigraren a Cuba, entre d'altres: Jaume Comas "Camins"; Tomàs "Camins"; Miquel "Bolero", Llorenç Riutort "de S'Hostal"; Pedro Lladó "Salat"; Damià "de ses Pipes"; Miquel Capllonch; Tomás Seguí "Ramallí", Pau "Gardella", Salvador Romero, Sebastià Coll "Xigues", Joan Llinàs, Bartomeu Seguí "Ramallí", Antoni Bosch "Manxador" (morí estant a Cuba). Alguns d'ells enviaren donatius a la Federació Gremial Esplorlense, dels que eren afiliats.

Segons l'entrevista, de l'any 1982, a Jaume Comas "Camins" (arxius UIB): *per la partida, els primers tràmits s'encarregava l'amo de s'Hotel d'Esporles (actual Sa Fita), anomenat "Fuaca", una vegada arribats a Barcelona, pernoctàvem a la Fonda Sa Mallorquina situada a les Rambles, el meu cosí Tomás tingué problemes amb la documentació per la partida, l'amo de sa fonda es va oferir per arreglar-li els tràmits a canvi d'una considerable quantitat de 100 pessetes, aquest fet ens dugué a pensar que era un entramat d'estafa entre l'amo de la fonda i en Fuaca.*

La travessia fou amb el vaixell de mercaderies Roger de Luria i tardà més de 18 dies per arribar a Cuba, alguns hagueren de manllevar els doblers pel bitllet del passatge (uns 60 duros). Durant la travessa i a causa del deficient menjar que donaven als passatgers, un grup d'emigrants catalans organitzaren una protesta i manifestació.

La majoria d'esporlerins es varen establir a la regió de Cienfuegos i es dedicaven a la tala d'arbres per fer carbó a la tala de la canya de sucre ,al tabac i de traginadors. Les condicions eren dures i, l'horari era de sol a sol, des-cansant només els diumenges horabaixes.

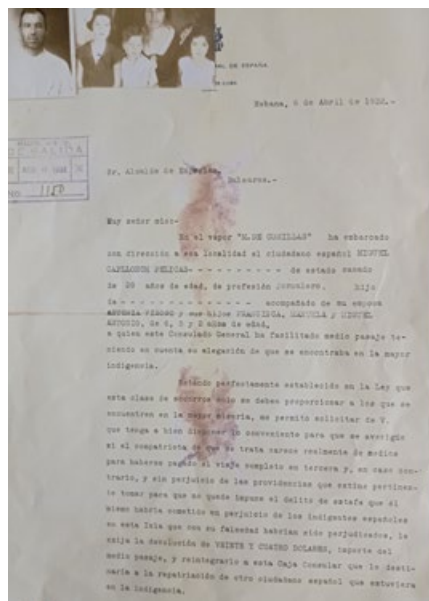
Una vegada establerts, comprovaren que els salaris eren bastant alts i es podia estalviar doblers i enviar-los

a les famílies. Però tot va canviar a l'any 1921, arribà una crisi econòmica molt forta, coneguda com a "Sa Moratoria", la fallida de moltes empreses i bancs, una mostra fou que, el sac de carbó, que abans es pagava a 22 reials, passà a 6 reials i s'acabà la feina per quasi tothom. Aquest nou estatus va provocar diverses situacions personals, alguns optaren per quedar-hi. Altres, que havien pogut estalviar, pagaren el seu passatge de tornada i a altres el govern espanyol pagà les despeses de la seva retornada.

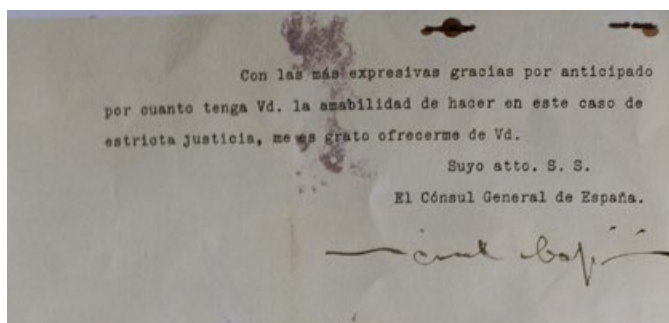
D'alguns emigrants esporlerins es deixaren de tenir noves i a l'arxiu municipal local, consta documentació de familiars instant al cònsol de Cienfuegos per saber el parador i informació dels seus familiars. Una prova d'un somni trencat, el trobem a la família de Miguel Capllonch Pericas, 28 anys, la seva esposa Antonia Vizioso i els seus fills de sis, cinc i dos anys, que per culpa de la seva situació d'indigència varen ser repatriats. Així consta a un escrit de data 6 abril de 1932 del Cònsol General d'Espanya dirigit al batle d'Esporles a on fa constar la indigència i situació de precarietat de la família i el seu retorn amb el vapor Marqués de Comillas, a on el Conso-lat pagà la meitat del passatge de tercera, i li requereix al batle que, informi si realment és veritat i compleixen els requisits de vulnerabilitat de la família, una vegada instal·lats al poble, ja que en cas contrari incorrerien en un delictes d'estafa ,en perjudici d'altres indigents espanyols a l'illa de Cuba.

Malauradament, no hem pogut trobar més dates de la família ni a l'arxiu ni al padrons municipal posteriors, si bé, sabérem que els pares eren Antoni Capllonch Comas i Francisca Pericas Moranta ,amb adreça al carrer Major núm. 104.

Fons consultades: Arxiu Municipal Esporles, padrons municipals, diari Obrero Balear, Arxiu Històric UIB: cinta núm. 2 i cinta núm. 5.(gravació, anys 1982).

Arnau Alemany —
Guillem Canyelles

Associació de Comerços i Empreses d'Esporles

En primer lloc des de l'associació de comerços i empreses d'Esporles volem donar les gràcies a dos dels nostres socis que aquest estiu s'han jubilat per la seva col·laboració i suport durant tots aquests anys. A nen Vicens de la perruqueria Pels pèls i a na Catalina del centre ioga "Oms". Ara a disfrutar!

Durant aquests mesos des de l'associació hem anat fent feina, per les festes de Sant Pere, vàrem organitzar el concurs de rebosteria i col·laborarem amb la publicitat del programa de festes.

També col·laborarem amb Esporles Orgullosa ajudant amb la decoració de la festa.

A partir del mes d'octubre tornen les rutes per el nostre poble, com molts ja sabeu tenim quatre rutes: Història, Llegendes, Aigua i Indústria, les quals les duu a terme l'historiador de tots conegut Tomàs Vibot. La propera serà el dia 25 de novembre, La Vila d'Esporles: la història en deu passes II.

Ja estam fent feina en l'organització del mercat de Nadal, esperem poder-ho ampliar i així poder gaudir de més actuacions i animació.

Aprofitem per convidar a tots aquells comerços i empreses que encara no coneixeu l'associació i dir-vos que teniu les portes obertes, maldament siguem una associació petita sempre feim feina i col·labora'm amb totes les activitats que ens demanen suport.

Per més informació:
acesporles@gmail.com

Perquè el petit comerç no s'apagui, compra al teu poble, un poble sense comerç no té vida.
Moltes gràcies!

rutes guiades per Esporles

a càrrec de : **Tomàs Vibot**
Escriptor, Investigador i Divulgador de la Cultura i Patrimoni

4
rutes diferents

L'aigua i Esporles
ruta per les fonts de la vida

La vila d'Esporles
la història en deu passes

Esporles industrial
vila d'emprenedors, vila de treballadores

Esporles
carrers de llegendes, rondalles i tradicions

t'esperam!

Tomàs Vibot
Associació de Comerços i Empreses d'Esporles

es ESPORLES
AJUNTAMENT D'ESPORLES

info i reserves: acesporles@gmail.com (plaçes limitades)

Les cames dels que no en tenen

Si retrocedim a les festes de Sant Pere de 2017, recordareu (i si no ho feim nosaltres) que la població esporlerina augmentà, com a mínim, en 3 criatures noves. D'una alçada elevada, amb permís de l'arbre de Nadal més gran del Món. D'una rialla sincera i ample, flonjos braços que abracen a tothom i pentinats originals. Vestimenta cridanera, elegant i ampla. Tres gegantons arribaren i al poble havien de ser presentats. La il·lusió de la seva presentació no es podia veure truncada per un fet usual. Bastant evident diríem. Però ningú hi havia caigut. “Com aniran fins al lloc de la seva presentació?”. Els Bocsifocs vam donar solució. Val a dir que un d'ells és dels nostres. I entre banyuts ens ajudam.

Aquest fet creà un principi d'amistat. Un *feeling* que es diu ara.

A partir d'aquell dia, compartirem més estones junts, menys quan es va decidir que fossin portats pels Geganters de Santa Maria. Fet que encara no entenem. No ens separà ni la pandèmia. Vam tenir l'honor i el privilegi de ser la veu del Dimoni durant el pregó de les festes de Sant Pere de 2020. Alguns poden pensar que no té cap tipus d'interès, però aquella amistat ja era més estreta. I ser veu d'algú que no té veu. Fer xerrar a aquell que guarda el portal de la casa consistorial. Una experiència molt guapa. I més en aquells dies en els que la festa no era completa.

Durant aquests anys, els gegantons han tengut el seu espai dins les festes patronals, a la fira dolça i, fins i tot, al contesporles. El seu espai, el seu moment. Com qual·sevol associació cultural del poble.... Però ells no tenen una associació. O sí? Com a gegantons no tenen una associació pròpia, però aquella amistat que s'inicià el 2017 ha fet que els Bocsifocs, essent fidels a un dels nostres

Ball dels gegantons a la Fira Dolça

lemes (#somcultura), els haguem acollit com si fossin un més de nosaltres. Bé, casi com si fossin un més. Ells val més que no surtin a cremar durant un correfoc.

No volem acabar aquest article sense donar les gràcies d'una manera molt afectuosa als xeremiers d'Esporles. Sense ells, les sortides dels gegantons no serien el mateix. No sabem si ells ens acompanyen a nosaltres o nosaltres els acompanyem a ells. Amb la seva música és molt fàcil caminar. El seu so és imprescindible per a poder ballar.

Perquè els Bocsifocs som, com va dir una padrina a la seva neta quan la petita li demanava com ho feien els gegantons per a moure's, les cames dels que no tenen cames.

Uneix-te a nosaltres! Segueix-nos!

 @bocsifocs.dimonis

 bocsifocs@hotmail.com

 Dimonis Bocsifocs

Xeremiers i gegantons a la Fira Dolça

Concerts de l'Associació Mà de Música a la Casa des Poble

Per acabar les festes de Sant Pere, l'Associació tenia previst fer el concert de piano de'n Miguel Caballero el dia 2 de Juliol, però justament el dia abans es va lesionar un dit de la mà que li va impedir tocar.

Així que ens varem posar en marxa per trobar un altre intèrpret que el pogués substituir. I la sol.lució va venir de part de'n Carlos i na Lorena Bonnín que varen estar encantats de venir a tocar i cantar un altre vegada a Esporles. Com sempre, va ser una actuació esplèndida a pesar de ser improvisada i tothom va sortir molt content.

Una vegada recuperat en Miguel, varem fer el seu concert dia 3 de Setembre amb una gran interpretació de peces clàssiques de Chopin, Schubert i Liszt.

L'Associació continua la seva tasca de fomentar la música clàssica i que arribi a totes les persones d'Esporles. Ara també tenim instagram, així que ens podeu seguir aquí i al facebook, o posarse en contacte al nostre correu mademusica@gmail.com.

Carmen Ozonas

Carlos i Lorena Bonnín

Miguel Caballero

Mà de música

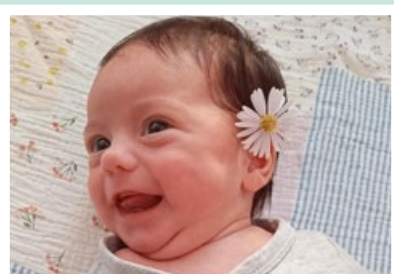

La nostra població

De març a principis d'octubre: naixements 12, matrimonis 9, defuncions 4.

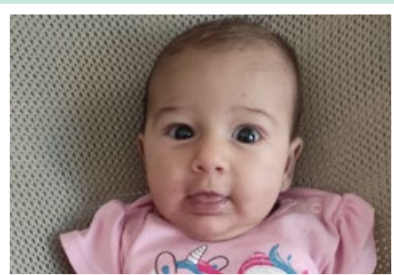
Martí Coll Escobar
18 de juliol

Maria Chisari Coll
1 d'agost

Júlia Palou Gonzalo
2 d'octubre

Martina Estela Matas
14 d'agost

Uxía Alemany Barreal
31 de maig

Comença la tardor i arriba un nou curs!

Quan arriba la tardor i comença el mes d'octubre donam per iniciat un nou curs a la biblioteca. La biblioteca es torna a omplir de moviment cada hora baixa! L'altell de la biblioteca és ple de gom a gom d'estudiants, que afronten el nou curs amb molta energia, molts d'infants que també ja venen a fer treballs de l'escola i recerques amb els ordinadors, molts de préstecs de lectures obligatòries de l'institut, famílies que omplen la sala infantil amb moments de lectura amb els infants, adults que venen a cerca de les darreres novetats...

El mes d'octubre també significa el començament de les activitats! L'Hora del Conte torna a omplir els dijous la biblioteca i enguany ho hem fet amb molt de ritme amb Víctor Uwagba, els clubs de lectura que tant els d'adults com el d'infants segueixen amb molts de participants, aviat començarem amb els ajudants de biblioteca, rutes

culturals, contes per a nadons, visites escolars... i moltes sorpreses més que vos anirem descobrint a poc a poc.

Com sempre, seguim programant activitats i oferint serveis, per aconseguir una biblioteca dinàmica i plena de vida per omplir de cultura i coneixement el poble.

Vos hi esperam!

Olga i Natalia

Segueix-nos a

 bibliotecaspublicas.es/espordes

 facebook.com/bibliotecaesporles

 [@bibliotecadesporles](https://instagram.com/bibliotecadesporles)

Primera trobada del curs del club de lectura infantil

Tertúlia del Tast de Llibres

Víctor Uwagba encetant l'hora del conte.

NOVETATS!

ADULTS:

Los misterios de la taberna Kamogawa. Hisashi Kashiwai
La Babilonia 1580. Susana Martín Gijón
No te olvidaré. Colleen Hoover
Tan frescas. Las nuevas mujeres mayores del siglo XXI. Anna Freixas Farré
Mujeres que compran flores. Vanessa Montfort
La veterinaria. Sarah Lark
Loquis. Toni Pinya (Adaptació de l'obra de Neus Nadal)
Biografía del foc. Carlota Gurt
La sorra. Dani Rius
Tasmània. Paolo Giordano
Variacions enigma. David Nel'lo
Un far a tres minuts de casa. Omnia L'Bakkali
La armadura de la luz. Ken Follet
El infierno. Carmen Mola
La biblioteca de los nuevos comienzos. Michiko Aoyama
Rosalie Blum 2 ¡Arriba las manos! Camille Jourdy

JUVENIL:

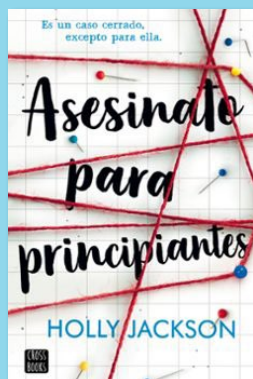
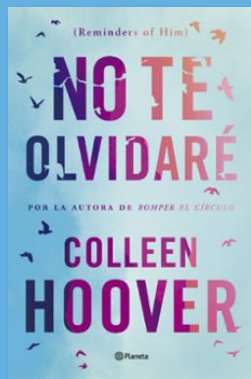
Asesinato para principiantes. Holly Jackson
La prueba de hierro. Holly Black
Erik Vogler. Y los asesinatos del rey blanco. Beatriz Osés

INFANTIL:

Oda els mars! Pablo Carbonell
Hermana Pequeña, pequeña canguro 4. Katy Farina
Fora de lloc. Lucy Knisley
L'home gos 4, 5, 6 i 7. Dav Pilkey
BitMax&Co. On és en Ravel? Jaume Copons

AUDIOVISUALS:

Oink Oink
Póker Face
Astérix y Obélix y el reino medio

Creixement desordenat

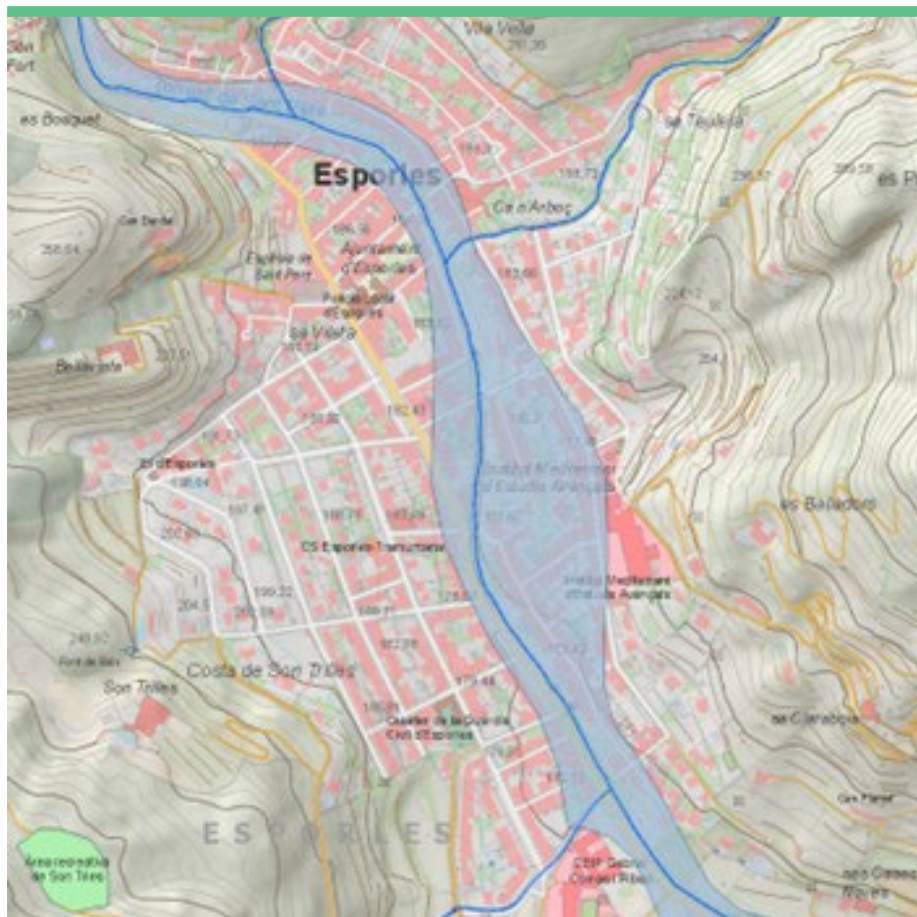
L’Organització Meteorològica Mundial (OMM) publica un nou informe on s’exposa que en els darrers 50 anys s’ha produït, de mitjana, un desastre natural diari provocat per perills meteorològics, climàtics o hidrològics. Durant aquest període, el nombre de desastres naturals s’ha multiplicat per 5 impulsat principalment pel canvi climàtic.

L’informe conclou, i aquesta és la part important, que aquests fenòmens seran cada cop més freqüents. Això implica més onades de calor, sequeres i incendis forestals. Igualment, també hi haurà més vapor d’aigua a l’atmosfera, potenciant l’aparició de pluges extremes i les inundacions.

No podem deixar de banda que el nostre nucli urbà es troba dividit pel Torrent de Sant Pere i que, també pot ser susceptible de patir una crescuda, afectant així als veïns i veïnes més propers tal i com es veu a la imatge, creada a partir de models hidrològics.

Aquest fet ens ha de portar a pensar sobre com s’ha dut a terme el desenvolupament urbanístic a Mallorca, apostant sempre per un creixement sense tenir en compte el territori. A banda de suposar un consum desmesurat de territori, aquest creixement no ha tingut en compte les pròpies característiques territorials com poden ser, per exemple, les planes al·luvials dels torrents.

Per tant, davant aquests fenòmens que ja seran inevitables, no ens queda més que seguir lluitant contra el canvi climàtic, promoure l’acció local i apostar per la posada en marxa de solucions contra aquests episodis com poden ser els sistemes urbans de drenatge sostenible, els sistemes d’alerta primerenca o una planificació territorial i urbana que tingui en compte el territori.

SAPS ON ÉS?

Mural a un centre docent, celebració és el motiu, incendiàries a l'estiu i foc i renou present. Aquest boc és diferent perquè mai serà cremat ara ja és major d'edat a festes i foguerons, cultura i tradicions estan al vostre costat

SAPS QUI ÉS?

El malnom no és mallorquí, és d'arbre invasor habita al Carrer Major de llinatge esporlerí, dues filles i padrí. De ben petit sense pares, anaven molt mal dades dins un poble tan ferit, però no resta a l'oblit malgrat rigui de vegades

TEST ESPORLERÍ

Ara que acabam de passar la Fira Dolça, us feim algunes preguntes sobre l'antic teixit comercial del nostre poble.

1. Sabeu quin comerç hi havia abans a l'actual Bar passeig?

- a Una botiga de queviures.
- b Una gelateria
- c Una merceria.

2. Quin any s'obrí Can Gener?

- a 1942
- b 1907
- c 1899

3. I Quin any va tancar el forn Cas Currot?

- a Encara està obert.
- b 2013
- c 1997

4. Amb quin nom coneixem el Bar Avenida?

- a *Cafè Nou*
- b *Bar Deportiu*
- c *Can Mutxilla*

5. Hi ha hagut mai discoteca a Esporles?

- a No.
- b Sí, el *Coliseo*
- c Sí, el *Titis*

6. Quina va ser la darrera botiga que va tancar a la Vilanova?

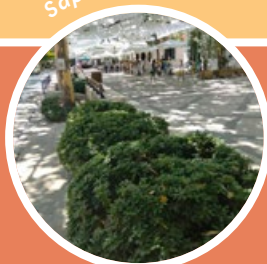
- a Ca na Coloma
- b Can Massanet
- c Ca sa Ferrera

6. On estava situat l'antic Central Park d'Esporles?

- a Al parc de Son Tries
- b Al carrer Canonge Garau
- c A la Plaça de l'Ajuntament

Soluciones:
1A - 2B - 3B - 4A - 5B - 6C - 7B

**SOLUCIONS
NÚMERO
ANTERIOR**

Pasteres del
Passeig

Eva
Buenestado

LA FOTO

El Cor de Jesús admira la Lluna

Una imatge fotografiada de bon dematí (com podeu deduir de la posició de la Lluna) el dia de la Fira Dolça. L'escultura del Cor de Jesús sembla extasiada amb la contemplació del satèl·lit.

L'atractiu que té la Lluna no és sols gravitatori. Cançons, poemes, relats i pel·lícules ens en parlen: *La lluna, la pruna, The dark side of the moon, Corrandes de lluna, Lluna vella, Encís de lluna...* Ara bé, el seu influx més evident sí que es deu a la gravetat: la Lluna és la causa principal de les mareas, un efecte explicable amb la llei de Gravitació Universal.

D'altra banda, els entesos en empelts i podes, i molts de pagesos en parlar de la sembra, expliquen que les fases lunars afecten el creixement d'hortalisses i fruiters, l'èxit dels eixarts i la vigor dels plançons. No ens costa gaire acceptar aquesta intervenció, atesa la sensibilitat que els vegetals tenen per tot allò relacionat amb la llum. No oblidem que la llum que ens arriba de la Lluna és la llum que li arriba a ella del Sol. La mateixa llum que alimenta la fotosíntesi.

Més escepticisme ens causen, en canvi, les idees que pretenen relacionar la fase lunar amb el nombre de naixements de nins o de nines. És a dir, que segons la fase de la lluna hi hauria més infants nascuts d'un sexe que de l'altre. Bé, idò sobre això se n'han fet estudis i s'ha arribat a la conclusió, estadísticament molt fiable, que no hi té res a veure.

Però del que volia parlar és d'aquest fenòmen que s'ha posat de moda i que es coneix com la superlluna. L'òrbita lunar és elíptica, amb la Terra en un dels focus, i això vol dir que la distància entre la Lluna i nosaltres no és sempre igual. Quan és més lluny deim que és a l'apogeu, i es troba a uns 406700 km, i quan és més a prop, al perigeu, a uns 356500 km. Hi ha una diferència d'un 14 % aproximadament, i això fa que es vegi amb un diàmetre aparent un 14 % més gran quan està en el perigeu que quan està a l'apogeu. Aquest efecte és més notable en lluna plena, i quan coincideix la lluna plena, o vella, amb el perigeu, deim que hi ha una *superlluna*. Vet aquí. A més, com que la brillantor aparent d'un objecte varia amb la inversa del quadrat de la distància, una superlluna brilla un 30 % més que una lluna plena a l'apogeu.

Imatge: Raimon Palou Text: Pere Palou

Això ens serveix per parlar del perill de llegir coses a la xarxa sense esperit crític. Resulta que dia 15 d'octubre de 2016, una publicació digital, DD24 NEWS, o "Diariodigital 24" penjava aquesta notícia: "Luna plena: esta noche se verá 14 veces más grande" (sic) i reblava el clau a continuació: "y habrán cambios enérgicos que afectarán las vidas de todos". Si no entenem la diferència entre "un 14 % més" i "14 vegades més", ens hauríem d'abstenir de publicar coses amb implicacions numèriques. Una lluna amb una grandària aparent 14 vegades més gran no cabria a la fotografia que acompanya aquest text. Aleshores, l'admiració per la Lluna que sembla expressar l'estàtua de Jesús, i que l'empeny a obrir els braços com embadalit, es convertiria en estupor i qui sap si no provaria d'abandonar el seu estatisme i fugir corrents en pensar que la Lluna es precipitava sobre nosaltres.